

La reforma de les pensions a Andorra

La proposta de la CASS

José A. Herce

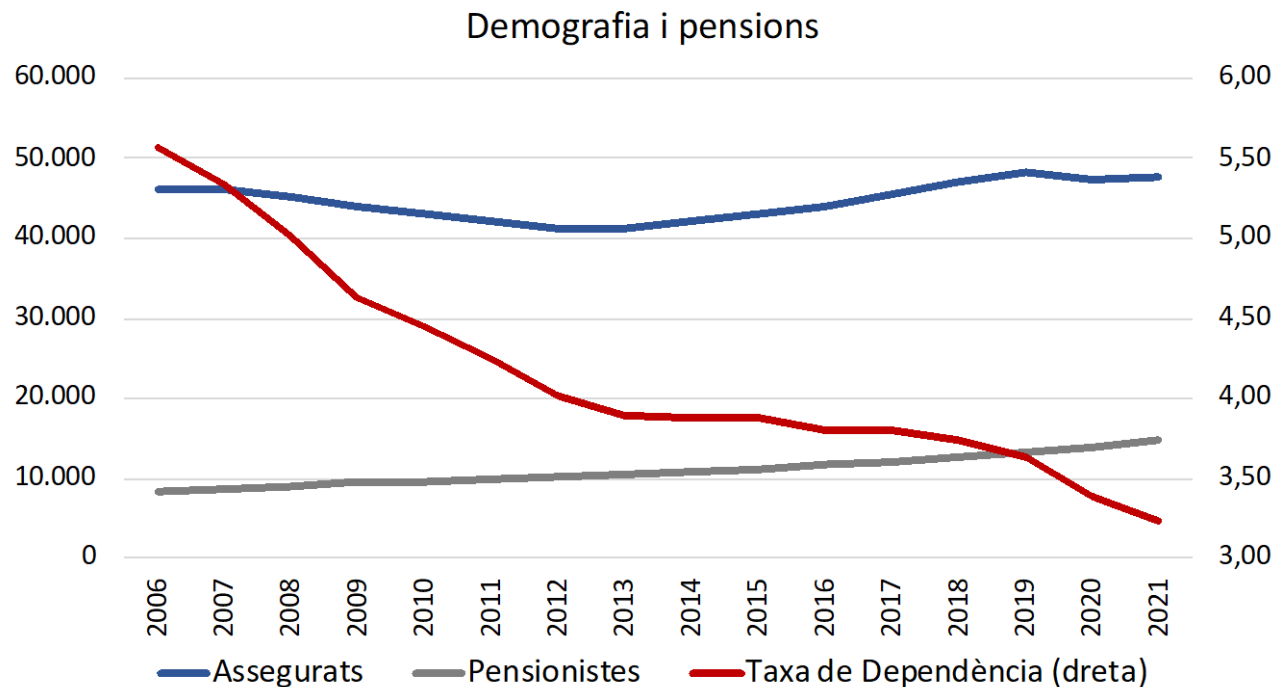
jaherce@lorisretirement.com

15 març 2022

► Índex de continguts

- I. Situació actual de la Branca de Jubilació
- II. Diagnòstic
- III. Necessitat d'una reforma de les pensions
- IV. Mesures de reforma: la proposta de la CASS
- V. La "línia de tall" i les transicions
- VI. Una reforma "definitiva"?

I. Situació actual de la Branca de Jubilació

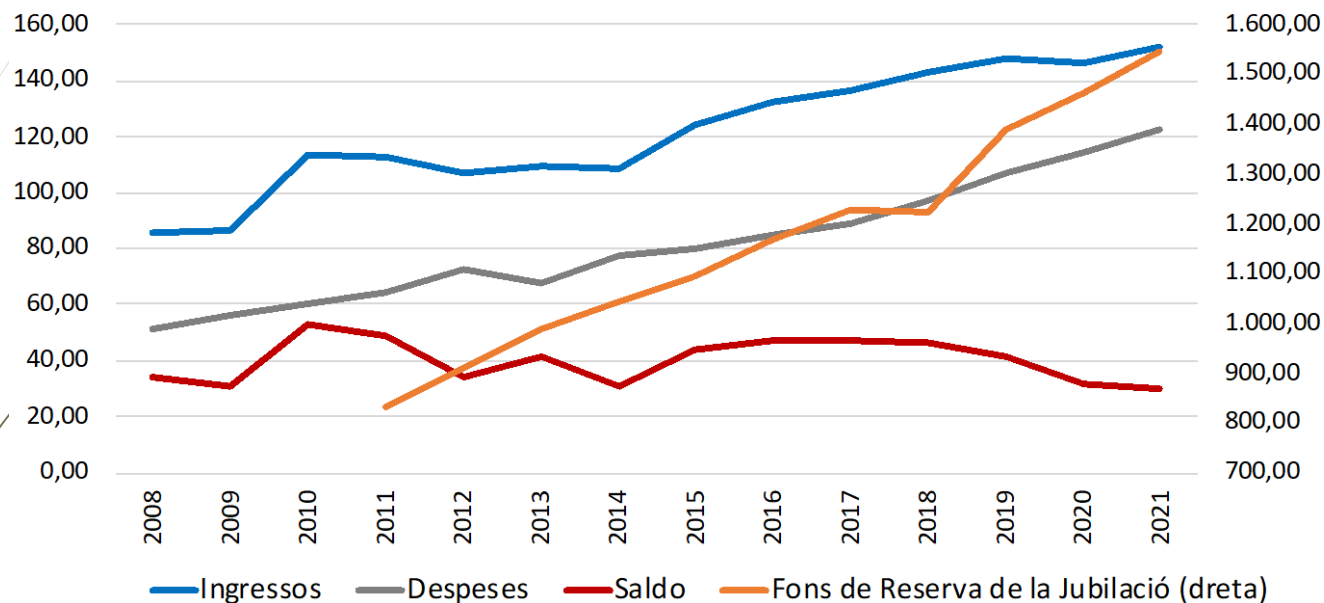
Font: dades Branca Jubilació CASS

	2006	2010	2015	2020	2021	T.V. 06/ 21
Assegurats	46.132	42.927	43.035	47.441	47.563	3,10%
Pensionistes	8.287	9.654	11.097	14.011	14.711	77,53%
Taxa de Dependència	5,57	4,45	3,88	3,39	3,23	

Font: dades Branca Jubilació CASS

I. Situació actual de la Branca de Jubilació

Evolució financera (Milions €) - Branca Jubilació

Font: dades Branca Jubilació CASS

	2008	2010	2015	2020	2021	T.V. 08/21
Ingressos (M€)	85,46	113,26	124,05	146,35	152,04	77,91%
Despeses (M€)	51,42	59,99	80,19	114,67	122,40	138,04%
Saldo (M€)	34,04	53,27	43,86	31,68	29,64	
Fons Reserva Jubilació (M€)		832,43	1.094,60	1.462,20	1.546,80	

Nota: la dada a 2010 del FRJ es refereix a 2011

Font: dades Branca Jubilació CASS

II. Diagnòstic

EL PROBLEMA

- 1) Suficiència
- 2) Sostenibilitat
- 3) Equitat

LA SOLUCIÓ

- 1) Millors pensions obtingudes amb més esforços (model dels "tres pilars")
- 2) Una fórmula de càlcul equilibrada actuarialment (euros), més esforç contributiu i vides laborals més llargues
- 3) Cada euro cotitzat genera el mateix dret i les pensions més baixes reben complements no contributius (equitat ínter e intra generacional)

III. Necessitat d'una reforma de les pensions

- L'Esperança de Vida en néixer augmentarà en 7 o 8 anys en una generació
- La Taxa de Dependència podria baixar per sota de 2,5 el 2040
- El 2024 la Branca de Jubilació entrarà en dèficit
- El 2039 s'esgotarà el Fons de Reserva de la Jubilació
- La fórmula de càlcul de la pensió es farà cada cop més insostenible
- Cap a l'any 2043, el dèficit de la Branca de Jubilació serà superior al 10% del PIB
- Cap a l'any 2043, el FRJ s'haurà convertit en un deute del 50% del PIB

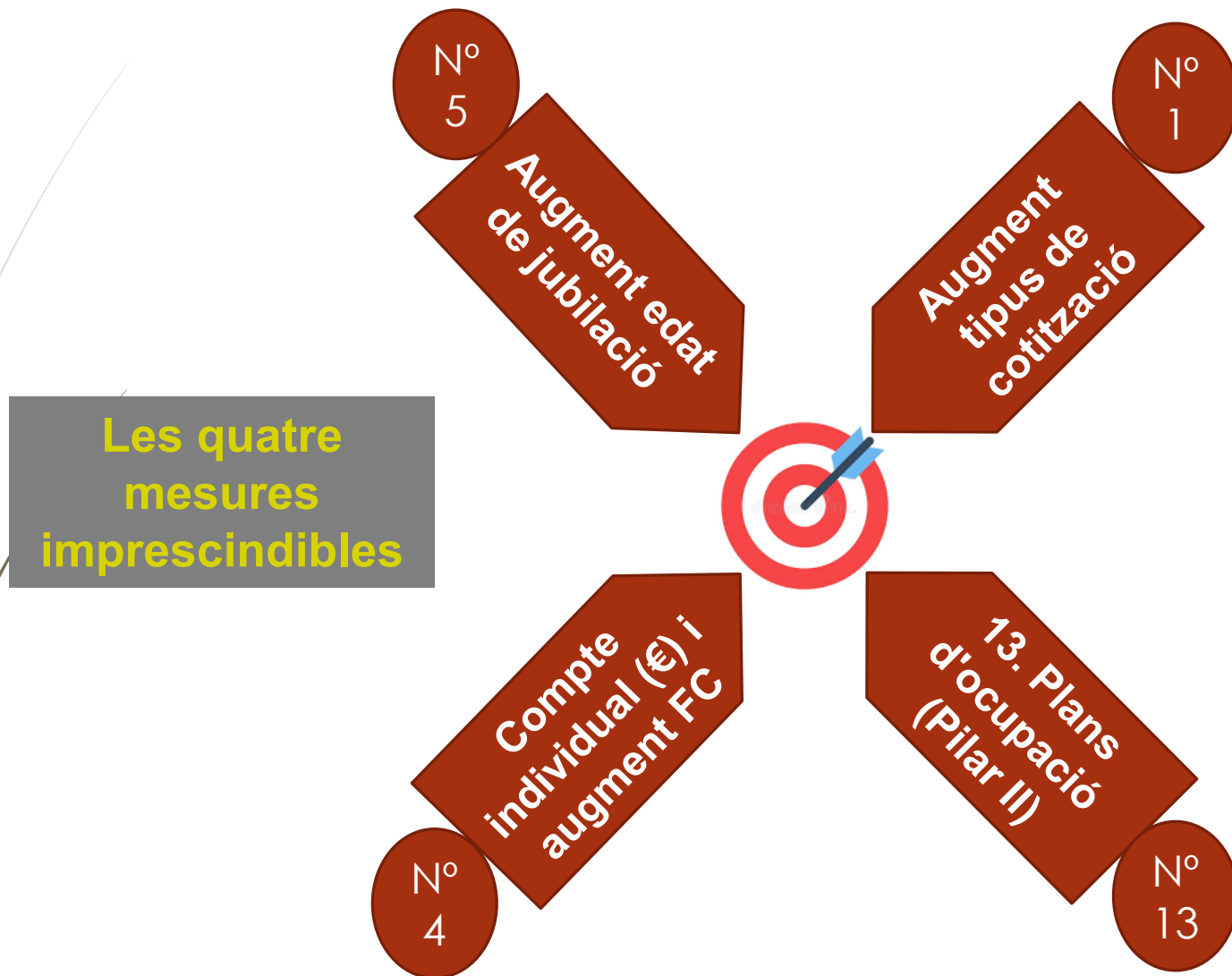
IV. Mesures de reforma: la proposta de la CASS

1. **Eleva la cotització** del 12% al 16% a la Branca Jubilació a raó de 1 pp/any.
2. Homologar els **períodes de cotització** de tots els treballadors.
3. Establir **bases mínimes** (salari mínim de la CASS) i **màximes** de cotització.
4. Creació d'un sistema de **“comptes individuals”** (euros) que reemplaci al sistema de punts per a menors de 45 anys. El **Factor de Conversió passa a 17** en 25 anys.
5. **Augmentar l'edat de jubilació** als 67 anys gradualment durant 8 anys a raó de 3 mesos per any.
6. **(Ja contemplat en la normativa)** Pels treballadors que es jubilen en el sistema de punts, **penalitzar la jubilació anticipada amb 7% per any** essent la edat mínima els 63 d'acord amb la progressió de la proposta anterior.
7. Pels treballadors que es jubilen en el sistema de punts, **bonificar la jubilació demorada** des de l'edat legal de jubilació als 72.
8. **(Ja contemplat en la normativa) Període de Carència de 15 anys** per tenir dret a cobrar pensió de jubilació. Les cotitzacions pagades a la Branca de Jubilació sense arribar als 15 anys de carència es traslladaran preferentment al pla públic del Pilar II.

IV. Mesures de reforma: la proposta de la CASS (continuació)

9. En el sistema de “comptes individuals”, es calcularan les pensions com a **rendes vitalícies vinculades a l'Esperança de Vida** en el moment de la jubilació. En el sistema de “comptes de punts”, **el Factor de Conversió passarà de 9,6 a 17 durant 25 anys** comptats des de l'entrada en vigor de la reforma.
10. **(Recomanació)** Complementar les pensions baixes amb **complements no contributives previstes** en la Llei de Serveis Socials i Sociosanitaris evitant els incentius negatius que afavoreixin disminuir els esforços contributius.
11. **Augmentar les pensions amb l'IPC** (previst en Llei 2008).
12. **(Ja contemplat en el Codi de Relacions Laborals, Arts. 28, 29, 83.1.i i 84.1)** Si s'opta per compatibilitzar la pensió amb els ingressos laborals, **s'ha de cotitzar un 8%** del salari en concepte de **"cotització de solidaritat"**. Els treballadors, si o desitgen, fan cotitzacions ordinàries a la Branca de Jubilació a canvi d'un re càlcul periòdic de les pensions.
13. **Promoció de Plans d'Empresa obligatoris**, o de Pilar II, amb un sistema de capitalització i **creació d'un Pla de Pensions públic** (*default plan*) que gestioni el FRJ. Aquests plans rebran aportacions de l'1% de l'empresa+1% de l'assalariat + 0,5% del Govern. Passant en cinc anys a 2%+2%+1%.
14. **(Ja contemplat en la Llei de l'IRPF, Art. 39)** 30% de reducció de les aportacions a **Plans de Jubilació Personals** fins a un màxim de la base màxima de cotització de la Seguretat Social.

IV. Mesures de reforma: la proposta de la CASS

IV. Mesures de reforma: la proposta de la CASS

Un conjunt coherent de mesures que es reforcen mútuament

V. La "línia de tall" i les transicions

Els treballadors de menys de 45 anys s'haurien de jubilar en un sistema diferent de l'actual.

Que atorgui pensions més adequades, que sigui sostenible i més equitatiu.

V. La "línia de tall" i les transicions

La línia de tall del nou sistema: els 45 anys

El Nou Model per als < 45 anys	El Nou Model per als treballadors de 45 anys i mes
<p>Pensió Pública (Pilar I)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipus de Cotització B. Jubilació 12% → 16% en 1 pp/any • Comptes Individuals en euros (tancament compte punts i possibilitat de convertir punts prèviament adquirits en euros). • Edat Legal de Jubilació 65 → 67 (3 mesos/any, 8 anys) • Jubilació a partir dels 63 anys sense penalització (fórmula de prestació definida pura). • Carència de 15 anys per a pensió de jubilació vitalícia. • Càlcul pensió amb Rend Vitalícia • Actualització anual amb l'IPC • Compatibilitat plena rendes treball-pensió, pagament de cotitzacions a la Branca Jubilació (amb re càlcul de la pensió) i cotització de solidaritat del 8%. <p>Pensió Ocupacional (Pilar II)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Complementària a la Pensió Pública • Plans Empresa promoguts per empreses i associacions (autònoms) • Pla Públic gestionat separatament pel FRJ (<i>default plan</i>) • Obligatori • Inclusius (elegibilitat universal) • Aportacions d'1% (As.) + 1% (Empr.) + 0,5% (Gov.) → 2% (As.) + 2% (Empr.) + 1% (Gov.) en 5 anys <p>Pensió Personal (Pilar III)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Incentius fiscals a l'estalvi • Altres mecanismes d'estalvi conductual 	<p>Pensió Pública (Pilar I)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipus de Cotització B. Jubilació 12% → 16% en 1 pp/any • Es manté el Compte de Punts (opció a C. Individuals) • Factor de Conversió 9,6 → 17 en 25 anys. Es mantenen els valors normatius del FC per als punts adquirits abans la reforma. • Edat Legal de Jubilació 65 → 67 (3 mesos/any, 8 anys) • Jubilació anticipada a 63 anys amb penalització de -7%/any • Carència de 15 anys per a pensió de jubilació vitalícia • Actualització anual amb l'IPC • Compatibilitat plena rendes treball-pensió, pagament voluntària de cotitzacions a la Branca Jubilació (amb re càlcul de la pensió) i cotització obligatòria de solidaritat del 8%. <p>Pensió Ocupacional (Pilar II)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Complementària a la Pensió Pública • Plans Empresa promoguts per empreses i associacions (autònoms) • Pla Públic gestionat separatament pel FRJ (<i>default plan</i>) • Opcionals • Inclusius (elegibilitat universal) • Aportacions d'1% (As.) + 1% (Empr.) + 0,5% (Gov.) → 2% (As.) + 2% (Empr.) + 1% (Gov.) en 5 anys <p>Pensió Personal (Pilar III)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Incentius fiscals a l'estalvi • Altres mecanismes d'estalvi conductual

VI. Una reforma "definitiva"?

- El propòsit d'una reforma del sistema no ha de limitar-se en aconseguir un nou estatus per a les pensions durant un període de temps, per exemple la pròxima generació
- Amb tota seguretat, caldrà intervenir de nou molt abans de finalitzar aquest llarg termini
- L'objectiu de tota reforma ha de ser substituir els mecanismes obsolets, rectificar els que s'hagin demostrat ineficaços o que provoquin desequilibris i enrobustir els que continuïn sent eficaços i eficients
- Per a afrontar nous girs demogràfics (longevitat creixent) i econòmics (diversificació productiva)
- I tecnològics (digitalització)

Fonf: Position Paper, Secció 4.2, pàgina 69.

**Moltes gràcies
per la vostra atenció**